

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

30 septembrie 2015

EH nr. 92

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu dispozițiile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și prevederile art. 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea și completarea articolului 13 din Legea cu privire la pensiile de asigurări sociale de stat nr.156-XIV din 14.10.1998 (republicată: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.42-44/ 247 din 12.03.2004).

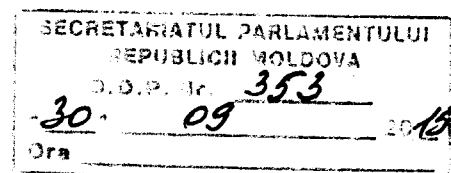
Anexă:

1. Proiectul de lege – 1 pagini.
2. Nota informativă – 3 pagini.
3. Sinteza amendamentelor propuse – 1 pagini

Deputați în Parlament

Elena HRENOV

Victor SOROCEAN

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

cu privire la modificarea și completarea
articolului 13 din Legea cu privire la pensiile de asigurări sociale de stat
nr.156-XIV din 14.10.1998

Parlamentul adoptă prezenta lege organică:

Art. I. Articolul 13 "Indexarea pensiei" din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat nr.156-XIV din 14.10.1998 (Republicată: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.42-44/ 247 din 12.03.2004), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Alin. (1) al Articolului 13 va avea următorul cuprins:

"(1) Pensiile se indexează semestrial: la data de 1 aprilie și la data de 1 octombrie. Coeficientul de indexare constituie media dintre creșterea anuală a indicelui prețurilor de consum și creșterea anuală a salariului mediu pe țară pentru anul precedent, determinate în modul stabilit de Guvern, indexării fiind supusă numai partea de pensii achitată din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat."

2. După aliniatul (1) se adaugă aliniatul (1¹) cu următorul cuprins:

"(1¹) În cazul, când cuantumul pensiei calculate este mai mic, decât minimumul de existență pentru pensionari, calculat pentru anul precedent, se aplică coeficientul de majorare, în mărimea de 20 la sută din cuantumul pensiei calculate – pînă la atingerea mărimii minimumului de existență mediu pe lună pentru o persoană".

Art. II. – Modificările și completările prezentei legi intră în vigoare la 01.01.2016.

Art. III. – Guvernul, în termen de 3 luni după publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă

la proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea articolului 13 din Legea cu privire la pensiile de asigurări sociale de stat nr.156-XIV din 14.10.1998

Proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea articolului 13 din Legea cu privire la pensiile de asigurări sociale de stat are drept scop ocrotirea persoanelor cu dezabilități, celor care și-au pierdut întreținătorul și celor vîrstnici – persoanelor care reprezintă cel mai vulnerabil grup al populației și necesită măsuri suplimentare de susținere și îngrijire.

Menționăm că și Constituția Republicii Moldova garantează tuturor cetățenilor dreptul la protecția socială. Articolul 47 prevede expres obligațiunea statului ”să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzînd hrana, îmbrăcăminte, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare”. Legea supremă a statului subliniază că cetățenii au dreptul la asigurare în caz de pierdere a mijloacelor de subzistență, în urma unor împrejurări independente de voința lor.

Situația în care se află actualmente majoritatea persoanelor enumerate poate fi apreciată drept compătitoare.

Conform datelor Biroului național de statistică minimul de existență în Republica Moldova în anul 2015 constituie 1667,7 lei, iar **pentru pensionari minimul de existență constituie 1390,9 lei și reprezintă 83,4% din valoarea medie pentru totalul populației**. Valoarea medie a pensiei lunare stabilite la 1 aprilie 2015 a constituit 1201,59 lei, ce respectiv face imposibilă acoperirea minimului de existență pentru această categorie de populație.

Dacă ținem cont de faptul că după 1 aprilie 2015 (după indexare) **mărimea pensiei minime pentru limită de vîrstă** constituie **pentru lucrătorii din agricultură 767 lei**, pentru alte categorii a beneficiarilor de **pensii pentru limită de vîrstă – 861 lei**, putem concluziona, că cuantumul pensiei minime este substanțial mai redus comparativ cu minimul de existență. Și, cu regret, actuala indexare anuală a pensiilor nu îmbunătățește considerabil situația.

Co-raportul dintre pensia medie și minimul de existență

	2014	2015
Mărimea medie a pensiei lunare stabilite, lei	1084,6	1170,7
Mărimea medie a pensiei lunare stabilite pentru limită de vîrstă, lei	1115,4	1201,59

Co-raportul dintre mărimea medie a pensiei lunare stabilite și valoarea medie a minimului de existență pentru pensionari, în %	78,0	84,2
Co-raportul dintre mărimea medie a pensiei lunare stabilite pentru limită de vârstă și valoarea medie a minimului de existență pentru pensionari, în %	80,2	86,4

Conform datelor Casei Naționale de Asigurări Sociale al Republicii Moldova, la data de 1 aprilie 2015 în Republica Moldova au fost înregistrați 670 245 beneficiari de pensii, din care:

- a) pensie pentru limită de vârstă primesc 508 368 cetățeni;
- b) pensie de invaliditate – 134 433 cetățeni;
- c) pensie de urmaș – 15 479 cetățeni.

Prin Hotărîrea Guvernului nr. 61 din 06.03.2015 a fost stabilit coeficientul indexării pensiilor în anul 2015 în mărimea de 7,95%.

Majorarea cuantumului pensiei medii pentru categoriile enumerate de beneficiari în anul 2015

	Mărimea pensiei medii pînă la indexare (01.04.2015) – lei	Mărimea pensiei medii după indexare (01.04.2015) – lei
Pensia medie	1087,84	1170,70
Pensia pentru limită de vârstă	1113,95	1201,59
Pensia de invaliditate	874,13	937,90
Pensia de urmaș	560,21	602,92

Cheltuielile lunare pentru plata pensiilor în legătură cu indexarea lor la data de 1 aprilie 2015 au crescut cu 56,3 milioane de lei și constituie **775,7 milioane de lei lunar**.

Conform datelor prezentate de Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova în studiul ” Respectarea drepturilor omului în Republica Moldova în anul 2014”, **o pensie sub nivelul minimului de existență primesc 658 957 de persoane (circa 98%)**. Din datele prezentate de Casa Națională de Asigurări Sociale la situația din 01.01.2015, rezultă că acest indicator rămîne la același nivel comparativ cu anul 2013 (<http://www.cnas.md/lib.php?l=ro&idc=244&nod=1&>).

În sinteza bugetului asigurărilor sociale de stat la venituri și cheltuieli pe anul 2015 prezentată în anexa nr.1 la Legea nr.73 din 12.04.2015 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2015 sunt indicate următoarele cheltuieli anuale pentru achitarea pensiilor categoriilor susmenționate de beneficiari în suma totală de 8527355,6 mii lei, inclusiv:

- a) pensii pentru limită de vîrstă – 6991717,4 mii lei;
- b) pensii de dizabilitate – 1423890,7 mii lei;
- c) pensii de urmaș – 111747,5 mii lei.

Inițiativa legislativă este menită să contribuie la formarea bazei legale pentru garantarea modului de viață decent pentru categoriile sociale cele mai dezavantajate în formarea veniturilor bugetelor casnice. Menționăm ca nivelul actual al veniturilor pensionarilor nu asigură acoperirea celor mai stringente necesități de consum și de familie, prevăzute conform metodologie de calcul a minimumului de existență. Siguranța socială este afectată în special în urma proceselor economice de deprecierea monedei naționale și diminuează semnificativ puterea de cumpărare a pensionarilor. În acest context indexarea pensiilor este necesară pentru menținerea echilibrului social și al puterii de consum.

Proiectul înaintat propune:

- 1) indexarea pensiilor de asigurări sociale de stat **semestrial: la data de 1 aprilie și la data de 1 octombrie** – fiind aplicat coeficientul de indexare menționat în varianta actuală a Legii nr.156.
- 2) **aplicarea coeficientul de majorare, în mărimea de 20 la sută** din quantumul pensiei calculate – în cazul, cînd quantumul pensiei calculate este mai mic, decît minimumul de existență pentru pensionari, calculat pentru anul precedent.

Reieșind din cele expuse, se propune de a se opera modificările care se conțin în proiectul înaintat spre examinare și solicităm susținerea lui.

Deputați în Parlament

Elena HRENOVA

Victor SOROCEAN

**Sinteza amendamentelor propuse în proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea articolului 13
din Legea cu privire la pensiile de asigurări sociale de stat nr.156-XIV din 14.10.1998**

Prevederile actuale ale articolului 13 din Legea nr.156-XIV din 14.10.1998	Amendamentele propuse spre aprobare de proiectul inițiat
Articolul 13. Indexarea pensiei	
<p>(1) Pensiile se indexează anual, la 1 aprilie. Coeficientul de indexare constituie media dintre creșterea anuală a indicelui prețurilor de consum și creșterea anuală a salariului mediu pe țară pentru anul precedent, determinate în modul stabilit de Guvern, indexării fiind supusă numai partea de pensii achitată din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat.</p> <p>(2) Diferența prevăzută la art.12 alin.(5) se indexează anual, suma rezultată din indexare fiind achitată din mijloacele bugetului de stat.</p>	<p><u>Se modifică:</u> (1) Pensiile se indexează semestrial: la data de 1 aprilie și la data de 1 octombrie. Coeficientul de indexare constituie media dintre creșterea anuală a indicelui prețurilor de consum și creșterea anuală a salariului mediu pe țară pentru anul precedent, determinate în modul stabilit de Guvern, indexării fiind supusă numai partea de pensii achitată din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat.”.</p> <p><u>Se adaugă:</u> ”(1¹) În cazul, când quantumul pensiei calculate este mai mic, decât minimumul de existență pentru pensionari, calculat pentru anul precedent, se aplică coeficientul de majorare, în mărimea de 20 la sută din quantumul pensiei calculate – pînă la atingerea mărimii minimumului de existență mediu pe lună pentru o persoană.”.</p>